

Wyrok z dnia 1 października 1997 r.

I PKN 297/97

Po nowelizacji art. 71 KP ustawą z dnia 7 kwietnia 1989 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 20, poz. 107) nie ma przeszkód, aby po upływie okresu wypowiedzenia, z którym było równoznaczne odwołanie ze stanowiska (art. 70 § 2 KP) strony zawarły umowę o pracę na uzgodnionych warunkach pracy i płacy.

Przewodniczący SSN: Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 1 października 1997 r. sprawy z powództwa Kazimierza M. przeciwko Lasom Państwowym-Nadleśnictwu G. o dopuszczenie do pracy, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu z dnia 21 lutego 1997 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok oraz wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Koninie z dnia 28 listopada 1996 r. [...] i przekazał sprawę temu Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 28 listopada 1996 r. [...], Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Koninie oddalił powództwo Kazimierza M. przeciwko Lasom Państwowym-Nadleśnictwu G. o nakazanie dopuszczenia do pracy. Sąd Rejonowy ustalił, że powód był zatrudniony na stanowisku leśniczego Leśnictwa B.K. W dniu 25 kwietnia 1995 r. został odwołany z tego stanowiska. Jego powództwo o przywrócenie do pracy zostało prawomocnie oddalone. Okres wypowiedzenia, z którym równoznaczne było odwołanie ze stanowiska, rozpoczął się 1 lutego 1996 r. i zakończył 30 kwietnia 1996 r. Po tej dacie powód chciał podjąć pracę na stanowisku podleśniczego. Strona pozwana jednak nie dopuściła go do tej pracy. Strona pozwana uważała, że stosunek pracy z powodem rozwiązał się w wyniku odwołania. Pismo odwołujące zawierało wprawdzie propozy-

cję zatrudnienia na stanowisku podleśniczego, jednak powód odmówił przyjęcia tej propozycji. Według Sądu Rejonowego, po upływie okresu wypowiedzenia nie został z powodem nawiązany nowy stosunek pracy. Z faktu zaproponowania powodowi nowych warunków pracy w odwołaniu nie można wywodzić żadnych skutków prawnych, gdyż wypowiedzenie warunków pracy i płacy pracownikowi zatrudnionemu na podstawie powołania było niedopuszczalne (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 1987 r., III PZP 47/87).

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wyrokiem z dnia 21 lutego 1997 r. [...] oddalił apelację powoda. Sąd drugiej instancji podzielił pogląd, że wypowiedzenie zmieniające względem pracownika zatrudnionego na podstawie powołania było niedopuszczalne. Nadto podkreślił, że powód nie przyjął zaproponowanych mu warunków, co wynika z protokołu rozprawy przed Sądem Rejonowym w Koninie z dnia 28 listopada 1996 r.

W kasacji od tego wyroku powód zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 22 § 1 KP i 42 § 3 KP. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Powód wywiódł, że w piśmie z dnia 25 sierpnia 1995 r., odwołującym go ze stanowiska leśniczego, strona pozwana stwierdziła, że po upływie okresu wypowiedzenia, tj. od dnia 1 sierpnia 1995 r. będą powoda obowiązywały nowe warunki pracy polegające na zatrudnieniu na stanowisku podleśniczego. W piśmie tym zaznaczono, że jeżeli powód do połowy okresu wypowiedzenia nie złoży oświadczenia o odmowie przyjęcia nowych warunków, to będzie to równoznaczne z ich przyjęciem. Według powoda nie złożył on takiego oświadczenia, a więc doszło do przyjęcia nowych warunków pracy. Wniesienie powództwa o przywrócenie do pracy i ewentualna odmowa przyjęcia nowych warunków, ale dokonana już po upływie połowy okresu wypowiedzenia, nie mają zdaniem powoda żadnego znaczenia. Powód podniósł, że nastąpiła zmiana w stanie prawnym względem stanu, w którym zapadła uchwała z dnia 21 grudnia 1987 r., III PZP 47/87. Nowelą z dnia 4 kwietnia 1989 r. przepis art. 71 KP został bowiem zmieniony przez dodanie możliwości zatrudnienia pracownika powołanego po upływie okresu wypowiedzenia na uzgodnionych przez strony warunkach. Powód podkreślił, że gdyby nawet przyjąć niedopuszczalność wypowiedzenia zmieniającego wobec pracownika zatrudnionego na podstawie powołania, to i tak należałoby uznać zaproponowanie nowych warunków pracy jako ofertę zawarcia nowej umowy o pracę.

Strona pozwana wniosła o oddalenie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna, gdyż słusznie podnosi zarzut naruszenia art. 22 § 1 KP. Przepis ten dotyczy nawiązania stosunku pracy, co w związku z art. 11 KP wymaga zgodnego oświadczenia woli pracodawcy i pracownika. Oświadczenia woli stron w przedmiocie zawarcia umowy o pracę mogą być złożone w sposób dostatecznie ujawniający ich wolę (art. 60 KC w związku z art. 300 KP). W piśmie z dnia 25 sierpnia 1995 r. strona pozwana odwołując powoda ze stanowiska złożyła mu ofertę nawiązania umownego stosunku pracy, przy czym zaproponowała, że oferta ta może zostać przyjęta przez milczenie powoda w czasie do upływu połowy okresu wypowiedzenia. Strona pozwana wyraźnie bowiem stwierdziła, że jeżeli w tym czasie powód nie odmówi przyjęcia zaproponowanych warunków, to będzie to równoznaczne z ich przyjęciem, a więc z zawarciem umowy o pracę. W uchwale z dnia 21 grudnia 1987 r., III PZP 47/87 (OSNCP 1989 z. 9 poz. 131, OSPiKA 1989 z. 2 poz. 45 z krytyczną glosą T. Zielińskiego) Sąd Najwyższy stwierdził, że wypowiedzenie warunków pracy i płacy pracownikowi zatrudnionemu na podstawie powołania jest niedopuszczalne. Pomijając kontrowersyjność tego poglądu należy stwierdzić, że po nowelizacji art. 71 KP, dokonanej ustawą z dnia 7 kwietnia 1989 r. o zmianie ustawy - kodeks pracy oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 20, poz. 107) nie było żadnych przeszkód, aby po upływie okresu wypowiedzenia, z którym było równoznaczne odwołanie ze stanowiska (art. 70 § 2 KP), strony zawarły umowę o pracę na uzgodnionych warunkach pracy i płacy.

W sprawie było zatem istotne czy do upływu połowy okresu wypowiedzenia powód odmówił przyjęcia zaproponowanych mu nowych warunków zatrudnienia. Sąd pierwszej instancji nie poczynił w tym zakresie żadnych ustaleń i ocen, a Sąd drugiej instancji uznał, że powód odmówił przyjęcia nowych warunków pracy, co miało nastąpić w dniu 28 listopada 1996 r. Oświadczenie powoda w tym momencie byłoby złożone już po upływie okresu wypowiedzenia, skoro według ustaleń Sądu pierwszej instancji biegło ono od dnia 1 lutego 1996 r. i zakończyło się w dniu 30 kwietnia 1996 r.

Prowadzi to do uwzględnienia kasacji powoda i uchylenia zaskarżonego wyroku zgodnie z art. 393¹³ § 1 KPC. Ponieważ do rozstrzygnięcia sprawy konieczne

jest dokonanie ustaleń faktycznych w zakresie dotychczas nie poczynionym. Sąd Najwyższy uchylił także wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy uwzględnić odpowiednio wypracowaną dotychczas w orzecznictwie wykładnię przepisów w zakresie sposobu złożenia oświadczenia woli co do odmowy przyjęcia zaproponowanych nowych warunków pracy w przypadku złożenia odwołania od wypowiedzenia zmieniającego (wyrok z dnia 22 września 1976 r., I PRN 51/76, OSPiKA 1978 z. 1 poz. 16 z glosą J. Knapa; uchwała z dnia 5 maja 1978 r., I PZP 5/78, OSNCP 1978 z. 11 poz. 200; wyrok z dnia 4 października 1979 r., I PRN 117/79, OSNCP 1980 z. 3 poz. 61; wyrok z dnia 2 marca 1984 r., I PRN 16/84, OSNCP 1984 z. 9 poz. 167, OSPiKA 1985 z. 2 poz. 48 z glosą K. Kolasińskiego, PiP 1985 nr 11-12 s. 183 z glosą M. Gersdorf-Giaro, OSPiKA 1985 z. 1 poz. 18 z glosą H. Wierzbńskiej).

=====